

Per Olaf Lindteigen, aðalskrivari í norska Senterflokkinum:

-Vit vilja hjálpa føroyingum at byggja upp eina oljuvinnu

Heldur enn at brúka stóran part av oljuvirkskotinum til at útbýggja í fjarskotnum londum sum Azerbadjan og Sudúrkinnesiska havinum, eiga norðmenn at brúka pengar uppá at stuðla eitt nú Føroyum við eini útbýgging av oljuvinnu

JAN MULLER

Stendur tað upp til norska Senterflokkinn- og tað ger tað í stóran mun - so fer nakað meira ítökilig at verða gjørt frá norskarí síðu fyrri at betra um samvinnuna millum Noreg og Føroyar - og somuleiðis við Grønland og Ísland. Tað eru søgd alt ov nógv vøkur orð, uttan at nakrar gerðir liggja aftanfyrri. Hetta vil Senterflokkurin, sum er við í norsku rannilutastjórnini, broyta. Og fyrri at hetta ikki aftur beri skulu vera tøm orð og lyfti vitjaðu umleið 30 senterpólitikarar, felagsleiðarar o.o. í Føroyum herteyri.

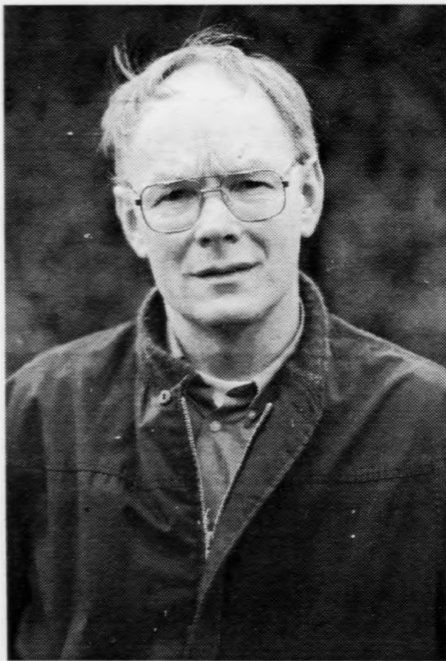
Millum teirra var eisini aðalskrivarin í Senterflokkinum, Per Olaf Lindteigen. Hann er í dag limur av norska stortinginum. Til seinasta val var hann limur í Figgjarnevndini hjá stortinginum.

Per Olaf Lindteigen sigur við Sosialin, at tað í stevnu-skránni hjá flokkinum greitt stendur, at umrøðursamstarvið skal mennast og at ikki bert Norðurnoreg skal vera við í hesum samarbeiði. Alt Noreg og allir norðmenn skulu vera við til at menna hetta so týðandi samstarvið í Norðuratlants-havi

Nógv burturúr

Per Olaf Lindteigen sigur seg hava fingið nógv burtur úr Føroyalærdni og fer hann nú at fylleggja úrslitið fyrri sínum starvsfeløgum, og hesir eru ikki einkisigandi í norsku politikki. Tað eru m.a. oljumálaráðharrin, fiskimálaráðharrin og mentamálaráðharrin. Alt ráðharrar, sum so ella so hava og ætlandi skulu hava stórra týðning fyrri samvinnuna millum Føroyar og Noreg í framtíðini.

Per Olaf Lindteigen sigur, at eisini norðmenn eru sera spentur um úrslitið av føroyska valinum. So skjótt valið er av fer tað nevnliga at koma ein innbjóðing frá norsku myndugleikum til lögmann og oljumálaráðharran at vitja Noreg. At-

Per Olaf Lindteigen, aðalskrivari í norska senterflokkinum heldur, at norska stjórnin nú eigur at gera nakað ítökligt fyrri at stuðla føroyingum í ryndum at byggja upp eina oljuvinnu. Mynd Jens K. Vang

lanin var, at lögmaður skuldi fara til Noregs herteyri men hann stíttast aftur av ringum veðri.

Hóast eitt ókt samstarv millum Noreg og Føroyar fer at snúva seg um fiskivinnu, ferðavinnu, mentan og mangt annað, so dylur aðalstjórn í Senterflokkinum ikki fyrri, at norðmenn egleiða komandi føroysku oljuvinnuna við stórum áhuga.

Hann heldur norðmenn við sínum drúgvu royndum og nógvu vitan á økinum kunna vera við til at hjálpa føroyingum ávegis, soleiðis at føroyingar eisini sleppa undan at gera tey stóru mistøkini.

Hann visir á, at tað eru so stor og sterk kapitaláhugamal í hesi vinnu, at ein má

vera á varðhaldi. Tað er ikki víst, at stóru multinationalu oljufeløgini eru mest hugað fyrri, at Føroyar skulu fáa sum mest burtur úr. Royndirnar aðrastaðni vísa eisini, at oljufeløgini eru mest hugað fyrri at kunna taka sum mest av vinningini úr oljuvinnuni skjótast tilber. Og tað er als ikki víst, at hetta er tað, sum gagnar Føroyum best. Tí heldur Per Olaf Lindteigen, at føroyingar eiga at hugsa seg væl um. Føroyingar eiga at hava lóg, sum tryggjar, at rætturin liggur hjá føroyingum. Ein má hava frælsi til at bestemma.

Skal koma fólkinum til góðar

-Vit í Noregi hava frá fyrstan tíð gjørt eina lóggávu,

Norska stjórn og stortingið eiga nú at broyta uttanríkispolitikkinn mótevígis londunum í Útnorði, Føroyum, Íslandi og Grønlandi og ganga meira virkið inn fyrri at menna hesi økin

sum hefur tryggjað, at virðið av oljuni er komið fólkinum til góðar, og her haldi eg føroyingar kunnu gera brúk av okkara royndum.

Hann sigur víðari, at fá lond í heiminum hava verið so avgjørð í oljupolitikkinum sum Noreg. Nú Noreg hefur EBS-avtalu við ES er landið eitt sindur meira bundið, men kortini hava norsk virki enn fyrimunir, og harafturat kemur sersaka norska skattingin av oljuinntøkunum, sum er sera høg, 78% av yvirskotinum.

Per Olaf Lindteigen heldur fyrri, at tað kunna vera stóður, har tað veruliga lönar seg at styra virkseminum, soleiðis at tað ikki verður ov stórt. -I má ikki gå for raski frem. Tí gera tit tað, verða broytingarnar í samfelagnum alt ov stórar og ov skjótar, at tað fer at skapa ójavnág og ótryggleika. Oljumenningin má vera í trád við føroysk ynski og áhugamal og ikki hvussu skjótt útlensk oljufeløg vilja hava yvirskotið ut.

Vit spurdu Per Olaf Lindteigen, um hann heldur føroyingar megna at fyrirsita og handfara allar oljupengarnar, um stórar oljukeldur verða funnar her!

-Tað er eingin vanlukka, um ein partur av oljuni liggur órúrdur í 100 ella fyrri tað 1000 ár. Tí eiga ikki at taka meira upp, enn tykkara samfelag forvar og tolar.

Uppá fyrispurning, hvussu hann heldur føroyskir myndugleikar skulu fyrihalda sær, um so er, at eini 20 ella 30 oljufeløg søkja um loyvi at bora sigur Per Olaf Lindteigen, at royndirnar í Noregi vísa, at finnur tú fyrst olju, og tað eru nógv oljufeløg, sum gera tað, so er ógjörlikt at venda aftur. Tempoð er ógjörlikt, og forført er at steðga hesum altur seinna.

-Tí vil eg mæla tykkum til: ámarkað heldur tað á lisenum (loyvum) og legg-ið tykkum eftir feløgum, sum hava víst í praksis, at tey hugsa uppá longri sikt, og sum góðtaka avgerðirnar hjá myndugleikum og ikki mótarbeiða áhugamálunum hjá tí landinum, sum

tey hava fingið konsessión frá.

Hann visir á, at norðmenn máttu verða rættiliga avgjörðir mótevígis eitt nú amerikonskum feløgum, soleiðis, at tey røktu og virdu norsk áhugamal.

Privat og almenn oljufeløg

Norðmenn hava í dag trí stór oljufeløg, Statoil, sum er alment, Norsk Hydro, sum er bæði alment og privat, og so Saga, sum er privat. Per Olaf Lindteigen hefur roynt at fylgt við í tjakinum í Føroyum, hvat er best hjá føroyingum at gera á hesum øki.

Hann heldur, at skipan við bæði almennum og privatum oljufelag er góð. Hann heldur eisini, at tað er umráðandi at hava eitt alment felag, sum kann samarbeiða við flest øll onnur oljufeløg, og harvið byggja upp ekspertisu og kompetansu.

Per Olaf Lindteigen visir á, at talan er um „very big business“, og at tað tí er ómetaliga týðandi, at føroyingar ikki leggja øll eggini í eina kurv.

-Eiga føroyingar at samstarva við tey norsku feløgini?

-Tað mugu tit sjálvir gera av. Men tað vildi ikki verða ónáturligt, tá hugsað verður um mentanarbondini og fyrimunirnar annars framum at samstarva við eitt nú amerikonsk og fronsk feløg. Bretsku feløgini skal eg vara meg fyrri at siga nakað um.

Vit vilja hjálpa

Nú Per Olaf Lindteigen skal til at greiða sínum politisku arbeiðsgevarum eitt nú oljumálaráðharranum, frá ferðini í Føroyum, so heldur hann tað ikki vera óhugsandi, at úrslitið kann bliva ein miðvís roynd frá norskarí síðu at vera við til at menna føroyska oljuvinnu, og her hugsar hann bæði um at geva føroyingum lut í royndunum á útbúgvingarøkinum, mentanarøkinum og á øðrum økjum. Sjálvur ser hann ikki burtur frá, at norskir oljupengar kunnu brúkast til beinleiðis at gera føroyingar betri forvar fyrri at

møta hesi stóru avbjóðing.

Per Olaf Lindteigen sigur, at nógvastadni í Føroyum møtti hann fólki, sum vóru ørg inn á norðmenn, tí norðmenn eru bara hugaðir fyrri samvinnu, tá hetta kann gagna teimum. -Eg havi varhugan av, at føroyingar halda okkum norðmenn vera sera afturhaldandi at lata nakað úr egnum lumma uttan at skula fáa eins nógv afturfyrri, og hetta havi eg skrivað mær aftan fyrri oyráð. Tað verður ein av bókskapunum og havi við mær aftur til minar arbeiðsgevarar í stjórnini.

-Eg siggi tað soleiðis, at tit eru eitt ómetaliga ríkt land bæði so og so. Tað er bara ein spurningur at fáa byrjunarkapital til at fáa maskinarið at ganga við egnari hjálpi. Per Olaf Lindteigen visir í hesum sambandi á somu stóðu, tá teir í senterflokkinum vórðu skuldsettir fyrri at ganga bíddaraferð til Oslo og økini sunnanfyri, tá teir vildu menna vinnulivið í Norðurnoregi.

-Eg vóni, at úrslitið av hesi ferðini kann verða, at vit gera eina skrá fyrri vitjanina hjá komandi lögmanni og oljumálaráðharranum. Vonandi kann niðurstøðan av slíkari vitjan verða, at tað verður mælt til at hjálpa Føroyum við pengum og øðrum at byggja upp føroysku oljuvinnuna. Sjálvur haldi eg tað er meira náttúrligt fyrri eitt norskt statsoljufelag at gera ilögur og hjálpa til í Føroyum enn tað, sum nú verður gjørt í fjarskotnum økjum sum Azerbadjan og Sudúrkinnesiska havinum ella aðrastaðni í heiminum, har vit í veruleikanum als ikki hava traditión fyrri at arbeiða og har demokrati als ikki er til.

-Nú kenni eg stóðu føroyinga til Noreg og norðmenn, og hetta hefur fingið meg at sanna, at tað er umráðandi at nútímansgera norskan uttanríkispolitikk mótevígis Føroyum, Íslandi og Grønlandi.

Hann ser ikki nakað til hindurs fyrri, at ein partur av norska oljuyvirskotinum kann verða brúkt í einum øktum umrøðursamstarvi.